

IKONOGRAFSKE SLIKE DUBROVNIKA
– PROJICIRANI OBLIK PALJETKOVA INTIMNA
ŽIVOTOPISA

Branka Brlenić-Vujić

UDK: 821.163.42.09Paljetak, L.

U radu se propituje Paljetkov poetski svijet melankolije kao zaustavljeno nostalgično vrijeme vezano uz ikonografske slike intimna životopisa. Pjesnikov unutarnji svjetlogled u oprostrenom vremenu opažaja i doživljaja govorenje je slikama i semantizacija vizualnih učinaka. Kao niz viđenih fragmentarnih doživljaja vizualni su dio njegove svijesti. Motiv otvorenoga prostora uokvirene pjesničke slike dubrovačkim vedutama i intimnim autorovim životopisom dvije su strane iste slike, zrcalo i projicirani odslik.

Ključne riječi: Luko Paljetak; Dubrovnik; ikonografija; intimni životopis, bajkoliki prostor

*... Dubrovnik pred tobom stoji kao
Grad-rječnik svih ključnih pojmova,
kao Grad-tumač koji zagonetno tumačeći sebe,
otkriva ti tajnu tvoje vlastite biti.*
(Paljetak 2012: 239)

1.

Proučavanje (auto)biografskog diskursa utemeljenog u tekstu prozних književnih djela kao književnopovijesno i književnoteorijsko ovjeravanje prisutno je u recentnoj literaturi kako svjetske tako i hrvatske znanosti. Istovremeno, autorska lirika kao osobni i intimni identitet i osebujan životopis usporedne metastvarnosti u fragmentarnom izričaju otvara prostor interpretaciji i mogućnost (auto)biografskog samopropitivanja kao osobna liriska priča. Kao paradigmatički model raskriljuje se unutarnji svijet Paljetkova lirskog iskaza pridružen pjesnikovom cjelokupnom prostoru na razini metaforičnih tvorbi, što povezuje različite fragmentarne semantičke nizove koji ne moraju slijediti kronološki niz. Dio je autorova intimna životopisa osobne povijesti koja izvire iz same sebe kao epifanijski osjećaj osvjetljenosti doživljenih trenutaka. Zrcalni je odslik pjesnikova identiteta, psihogram unutar kulturno-povijesne jezgre zavičajnog Grada.

2.

Grad Dubrovnik i poeta doctus Luko Paljetak dvije su strane iste slike, zrcalo i projicirani odslik, i tjelesni odmak u lik idealne ljepote – duhovne pohrane Grada. Za pisca Grad postaje umjetničko djelo prema komu je

odrednica cjelovita osobnost. Pomak subjekta – pisca – u Grad, u mjeri je Grada, otvarajući se vremenskom prostoru: »Ja sam Dubrovnik!« (Paljetak 2012: 9) u sceničnost unutarnjeg zbivanja. Poput girlande – kazališnog zastora – otvorio je panoramu otvorenog prostora fragmentarnih doživljaja. Theatrum Mundi s ljudima kao glumcima, Fortunom kao redateljem i Nebom kao gledateljstvom – »jer Minčeta je Sunce, Sveti Ivan je Mjesec, Revelin i Bokar su zvijezde. Lovrijenac je Sjevernjača« (Paljetak 2012: 22) – zaustavljeno je autorovo motrište u kojem je i glavni protagonist unutar lirskih veduta, vanjskog krajolika i lirska redukcija kao subjektivni prostor pozornice.

3. IKONOGRAFIJA STRADUNA

Lirske vedute dubrovačkih tvrđava – »kao vidik, kao pogled« (Bocarić 1966: 500) – poput nebeske girlande stvaraju uokvirenu panoramu otvorenog prostora kao uređene pozornice »Grada u Gradu« (Paljetak 2012: 22), glumište Straduna. Utemeljena antička baština otvorenog scenskog prostora duhovna je pohrana Grada pozornice – pozornice ljepote, reda i sklada – u kojoj je odslik ljudskog lika – pjesnika.

Stradun je više nego ulica i više nego glavna ulica, on je svijet, zasebni zaokruženi svijet. »Čitav (...) Na Stradunu zapravo možeš sve, jer ići Stradunom ne znači samo šetati, ne znači samo ulicom preći, to znači puno više, znači – živjeti (...). To je biti i protagonist i statist u glumi u kojoj je glavni glumac život, onaj vjekovni i ovaj sadašnji.« (Paljetak 2012: 43-45)

Stradun u Paljetkovoj percepciji otvorena je pozornica života u dinamici njegova vidnog položaja. Paradna je slika ljudstva koje promiče Stradunom u teatralizaciji mimohoda s blagim ironijskim prizvukom koji nosi u sebi melankoliju izgubljenog vremena djetinjstva i mladosti.

Na Stradunu, gdje u krugu
srećem radost, srećem tugu,
šetam, šetam svaki dan,
šetam, šetam svaki dan

Idem i sad ko bez svijesti
s nadom da ću tebe sresti
jednog dana, jedne noći
da ti srce mogu dati
(Paljetak 2013: 240)

Vizualna autorova percepcija otisnuta je u unutarnji svjetogled Paljetkova životopisa. Uzbubani mimohod ljudstva *Na Stradunu* povratak je u zavičajnost djetinjstva, odrastanja i sazrijevanja koji žive u prostoru Grada. Zrcalom autorova oka ostvaruju se iznutra projekcijom u nizu fragmentarnih slika, a izvana introspekcijom tih istih slika u sadašnjosti koje naviru iz prošlosti. Potonje je emotivni okvir, ozračje u koje prodiru uspomene kako bi se dozvala bića, stvari i riječi što gube svoje obrise u vremenskom tijeku.

Ulica to nije nego je to Očenaš
života svagdanjega, sàloča naša, sàla
od Věrsaja, đe ide vazda se, đe se bàlā
onako kako svira i kako sām orděnaš;
ačěnaš tomu kome hoćeš, tu slavađci
ferali su, rećini što cúljaju se noću

Čuvaju dva zvonika tu ulicu ko kóci,
ma ulica to nije nego je Stradun, Placa
zà rijet naški, đe se prohodi i štrapàca,
i govori, i prdi ludijeh, to je mala
škatula koju dzòrom otvara golub sivi;
ne treba niđe hodit, a i đe bi i išo
(u kući krepava se a na Stradunu živī),

jer ulica to nije, nego svijet; ko bi pišo
ima će poč, i ko bi inkôntrat ćeo koga,
ne treba nego izić zà viđet svog boga
(Paljetak 1984: 40)

Luko se Paljetak vraća u unutarnju senzibiliziranu sliku estetiziranog prostora *Straduna* koja se preko ulice *Prijeko* stapa sa Stradunom. Umrtnjena slika ulice – Prijeko – njegova djetinjstva i dijela života vratit će ga u oživljeni i uzbibani tjelesni povratak u zavičajnost Grada i u osobnu povijest koja izvire iz same sebe.

Kad dôđe putnik, žedan gledanja uvis, nêka
pogleda na balkone na kojima su gospe,
ako ih dušom mogne vidjet, jer svaka čeka
očima sjetnijem ga, da na tle preda nj prospe

rûsice davnih davnih godišta; kada krene
uza skalíne trudno, nêka ga pitkost ljupka
iménā: Mare, Kate, Luce, na davne žene
podsjeti, njemu dráge, neka mu budu kupka
i kućíšte

(Paljetak 1984: 36)

Prostor približavanja ishodišnoj točki: *Ulice kao slike, Kolende, San, Buđenje, Izlazak* (Paljetak 2012: 82, 83, 86, 88) rasap je autorova doživljaja u sitnozor slika. Slike su u slici i prostor pjesnika koje je i vidik i doživljaj, i mimohod vremena i povratak u isti prostor Straduna, Prijeka i Grada i svojoj usebnosti na postajama životnog putovanja koje ne slijede kronologiju puta.

4. IKONOGRAFIJA LIKOVA¹ – INTIMNI AUTOROV ŽIVOTOPIS

Piščeva potraga za izgubljenim prostorom – »gdje je onaj dječak, gdje je?« (Paljetak 2013: 284) jest potraga za izgubljenim vremenom i mogućnost suprotstavljanja samom protjecanju života koja svoj svršetak ima u ironijskoj slici bajke kao idealne slike.

DJEČAK S KUTIJICOM

Gdje je sad onaj dječak koji drži
kutijicu što nikako se ne da
otvorit, gdje je onaj što je brži
bio od vjetra, a sad samo gleda
vjetru u leđa, onaj što je bio
uvjeren da u radiju su ljudi
skriveni, što je riblje ulje pio
plačući, jeo kruh i mast, u grudi
skrivao riječi koje će ga odat
jednog dana, onaj što je znao
kao da je na oprugama hodat
ulicom Grada u kom bog je dao
blaga mu sva, i gladi, a sad sve je
tromiji, gdje je onaj dječak, gdje je?

Melankolija nezaustavljene prolaznosti poprima bajkovito ozračje zaključane »kutijice«. Svijet viđen očima dječaka – pisca – u asocijativnom i fragmentarnom prikazivanju otvara »kutijicu« i vraća životopis djetinjstva unutar lirskog okvira Grada. Dekonstrukcija vremena otvara se prošlosti iz

¹ Likovi kao povijesne i književne ličnosti Dubrovnika te europskih civilizacijskih krugova nisu predmet interpretacije.

prostora djetinjstva unutar individualnog vremena čiju bajkovitost rastvara ironija («... hodat/ulicom Grada u kom bog je dao blaga mu sva i gladi...»).

Intimni životopis na marginama stvarnosti doziva u Paljetku vlastitu prvobitnost vezanu uz Grad, uz Dubrovnik i nesvodljivo odvajanje od prethodnog sebe u refleksiji opsega zrcala. Kao što svjetlosna zraka u piščevu zrcalu doziva lik *Dječaka s kutijicom*, tako Paljetak u zavičajnosti svoga djetinjstva traga za izgubljenim odslikom u vremenskom protjecanju kojemu je suprotstavio epifanijsku svjetlost bajke – prostor poetskog postojanja zaključane »kutijice«. Iza nastajućih i nestajućih oblika zbilje koja se raspada, nepromjenjivi, u sebi nepokretni, a ipak djelatni, stoje čisti bajkoviti oblici.

Ikonografija osvijetljenosti ljudskih likova povezanih s Paljetkovim intimnim životopisom koji poput aure rastvara kronološki slijed vremena, ispisuje se unutar lirskih okvira: *Nebeski parketar, mome ocu* (Paljetak 2013: 78), *Molitva za moju majku* (Paljetak 2013: 83), *Moja none* (Paljetak 2013: 242), *Djevojčica i anđeo Anuški* (Paljetak 2013: 110).

Lirski okvir *Nebeskog parketara* s posvetom ocu poetski je imaginarij bajke zatvoren u unutarnji piščev prostor vizualne slike koja potiče maštu i koja se s buđenjem ne rasplinjuje. Čudesno kao u bajci postaje stvarno u kojem i lirski ironija na marginama stvarnosti i svakodnevnice ne dopušta trivijalizaciju («umor u koljenima, bol u svakoj kosti, znoj, plaća, posao»).

NEBESKI PARKETAR

mome ocu

Nebeske sada slaže on parkete
i zakiva ih čavlom od kristala,
na riblju kost ih stavlja, uza nj lete
krilati pomoćnici jer je sala

velika, vječna, ne osjeća više
u koljenima umor kao prije

ni bol u svakoj kosti, znoj mu briše
arhandel-šegrt, rajsko vino pije

kada je žedan, Josipovu pilu
i metar ima, reže kocke peštre,
posao se polako bliži kraju

i vrijeme je da plaću primi milu:
Dobro si poso obavio, meštre,
odsad ćeš biti parketar u raj.

Silaskom u prozu svakodnevnice i u *Molitvi za moju majku* Paljetak će lirskim okvirom uspostaviti etiku pravednog zbivanja bajke spram činjeničnog stanja oskudice i siromaštva iza koje melankolija dokida svaki oblik trivijalizacije.

MOLITVA ZA MOJU MAJKU

Neka je tamo ništa i nikad ne boli
ni jedna soba tamo neka joj nije hladna,
neka od ranog jutra, onako kako voli
kuhati počne, neka ne bude nikad gladna

nek ima mali špaher i mali lonac plavi
da može juhu sebi spravljat, da može
luk popeći malo, prije nego ga u nju stavi,
mlinac neka ima da uz čegrtav zvuk

njegov polako kavu melje, neka ima lijepi
udoban krevet, jastuk visok i mek pod glavom,
od gazde neka nikad nikakvog ne strepi,
i neka ključ svoj ima i ormar s malom bravom

oduvijek neispravnom, neka joj cvijeće buja
i raste bolje, ljepše od samog rajskog cvijeća,
neka za sva vremena plaćena joj je struja,
stanarina i voda, neka svaki mjesec veća

mirovina joj bude, i neka joj se vid
popravi, i kao nekad, tako da u svoj kantun
sjedne i veze, kao u mladosti, na zid
neka joj svoju sliku stavi sam sveti Antun!

Neka je tamo ništa i nikad ne boli
i neka topla bude tamo joj soba svaka,
neka od ranog jutra, onako kako voli
kuhati počne, neka joj nebesa budu laka!

U kontekstu netaknute bajke koja postoji u pjesniku kao rekonstrukcija djetinjstva, mladosti i sazrijevanja na razini je intimna životopisa. Na granici je čudesnog. Dekonstrukcija vremena otvara se prošlosti iz prostora djetinjstva unutar individualnog vremena koje je sublimacija ljubavi i uporišta. (O tome svjedoči i pjesma *Moja none*).

Kao epifanijska svjetlost osvjetljava i prinosi rekonstrukciju intimnog života i vrijeme čistog trajanja. Sazrijevanje je od djetinjstva do zrelog doba koje vraća izgubljeni smisao subjektivnih i izuzetno doživljenih fragmenata slika koje čuvaju bajkoliki prostor. Senzibilizirani autorov unutarnji životopis tjelesni je odmak u ikonografske likove izgubljenog i pronađenog uporišta unutar nezaustavljive prolaznosti i spoznaje – nema povratka u Nevinost djetinjstva nakon putovanja životom.

Mnoštvo asocijativnih krugova oblikovane refleksije i osobne autorove autentičnosti unutarnjeg krajolika snenih krugova u početnoj su slici naslovljene pjesme *Djevojčica i anđeo* i posveti *Anđici*. Likovi *Anđeo – Djevojčica – Anđica* preuzimaju ulogu figurativnih ekvivalenata i tjelesni odmak u čudesan svijet bajkovitosti.

Figurativni likovi orkestracija su cjeline u preobrazbi u ikonografske likove, otvarajući prostor prema čistoj prozirnoj slici. Netaknuta bajka postoji u samome pjesniku koji čuje njezine glasove. U pjesničkom jeziku ostaje jedina realnost duha ispunjena melankolijom blage ironije kao poezija utkana u zaustavljeno vrijeme svoje slike u epifanijskoj svjetlosti anđeoskog osmjeha pred vratima nebeskog grada unutar kojeg je ozrcaljen ženski lik *Djevojčice – Anuške*.

DJEVOJČICA I ANĐEO

Anuški

Anđeo stoji u špilji u lišće
obrasloj, novčić djevojčica stiće

u ruci, rado ona bi ga plavom
anđelu dala, zato što on glavom

zahvalno triput klimne u taj mah,
djevojčicu je ipak malo strah

(barem po slici to se može reći),
kako i ne bi, anđeo je veći

od nje i čudno smješka se u tami,
ona se boji, pomalo, i srami

anđela tog što glavom klimat zna;
zažmiri hrabro, svoj mu novčić dâ

ipak, pa brzo putem odskakuta
a anđeo čak četiri joj puta

glavicom kimnu pravdajuć' u smiješku
tu svoju malu iznenadnu grešku.

5. IKONOGRAFIJA ČIOPA

Poput vizualne girlande otvara se Paljetkova panorama otvorenog prostora iznad dubrovačkih veduta s arabeskama lelujavih krivulja – u uzbibanom letu čioipa čiju pozadinu upotpunjuje motritelj koji je istovremeno i slušatelj glazbe:

»Naše crne čiope s krilima najdužim od svih ptica, ne odmaraju se gotovo nikada. Voliš njihov bijeli šum u zraku, ono njihovo istovremeno zvučanje sviju titraja, što ih ljudsko uho čuje, koje se doima poput šuma vodopada i zapljuskivanja valova morskih. Voliš zbog njih i onaj »obojeni šum« koji stvara glazbu.« (Paljetak 2012: 141-142)

Imaginarna orkestracija leta čioipa kao uzbibanog pokreta u suglasju je sklada Mozartova koncerta za violinu i orkestar u A-duru u Kneževu dvoru. Putem optičkih preobrazbi lirskom čežnjom lelujava leta čioipa i akustičnim arabeskama Mozartove violine i orkestra, raskošni je vizualni spektakl Paljetak uprizorio u orkestraciji otvorene zemaljske i nebeske pozornice. Theatrum Mundi s glazbenicima kao glumcima i gledateljima kao slušateljima. Orkestracija je cjeline koju u epifanijskoj slici osvjetljava anđeoski osmijeh iz pjesme *Djevojčica i anđeo*, posvećene Anuški, pred vratima nebeskog grada. Pjesnikova intimna poezija i intimni životopis utkani su u zaustavljeno vrijeme svoje slike – poput pjesme eona i zatvorenog beskraja u beskraju.

Let čioipa kao drhtaj strune žičanih instrumenata Mozartova koncerta za violinu i orkestar u A-duru dokida pravocrtni tijek vremena u kome odzvanja glazba u svemirskim beskrajnim prostorima, sjedinjujući tren i vječnost kao apsolutno vrijeme otvorenog scenskog prostora. Spajanje glazbe, slike i riječi u identitetni imaginarij Grada pomak je subjekta – pjesnika unutar lirskog okvira u prostor u kojem se zrcali njegov odslik. Theatrum Mundi s umjetnicima – sviračima u Kneževu dvoru kao nebeska skladba u drhtaju struna žičanih instrumenata – koju prati lelujavi let čioipa – odzvanja kao dio intimna autorova životopisa.

6. UMJESTO ZAKLJUČKA

U poticajnoj knjizi Aleksandra Flakera naslovljenoj *Književne vedute*, Zagreb, 1999., možemo iščitati sljedeće:

Pojam vedute primjenljiv je i kad je riječ o verbalnim književnim tekstovima. Ovdje je na nama da predložimo da se pojmom vedute nazivaju oni dijelovi proznih, pa i pripovjedačkih tekstova, ali i stihotvoračkih cjelina (fragmenata ili cijelih pjesama) koje možemo izdvojiti iz strukture zbog njihove orijentacije na likovnost u predočivanju gradske zbilje (...). Dakako, valja pri tome uzeti u obzir da su književne vedute kadre modelirati ne samo vizualnu percepciju gradskih cjelina, nego i akustičku, pa čak i olfaktornu, pa one, posebno u moderno vrijeme, teže prema sinestezijskom oblikovanju predmetnog svijeta. (...) Dakako, književne se vedute bitno razlikuju od likovnih i po tome što književni tekst dopušta pozive na kinetičke elemente viđenog. Kinetičke će vedute predočivati kretanje u raznim pojavnim oblicima; one ne samo što parafraziraju izvanjsko kretanje, zadržavajući statičko motrište, nego se odlikuju i mijenom pripovjedačeva motrišta. (Flaker 1999: 26-28)

U kontekstu Flakerova promišljanja o *Književnim vedutama* interpretirala sam Paljetkovo poetsko djelo: u lirskoj označnici »vizualne percepcije Grada u sinestezijskom oblikovanju gradske zbilje«, u kojoj je upisan pjesnikov intimni životopis. Govorenje je slikama i semantizacija vizualnih učinaka, gdje se čin samog viđenja uspostavlja u nizu viđenih fragmentarnih doživljaja koji žive u autoru kao vizualni dio njegove svijesti i putovanja maštom. Poetske slike iz sjećanja vezane uz zapamćene otvorene prostore dozivaju nostalgичno vrijeme zaustavljeno u autorovom lirskom iskazu, primjerice u tekstu »Čežnja zvana tramvaj«: *Priprema, Straga ulaz, Jízda, Brzda, Stuj, Opet jízda, Ponovno jízda, Izlaz na prednja vrata*, kao prostorno rješenje postojećih postaja putovanja.

Imaginarna slika putovanja, putovanje je maštom u vodoravnoj inačici naslova »Čežnja zvana tramvaj« (Paljetak 2012: 135-139) »između izvanjskog kretanja i statičkog (autorova) motrišta i mijene pripovjedačeva motrišta« (Flaker 1999: 28).

Čežnja doziva vrijeme i sprječava zaborav u trodimenzionalnom otvorenom prostoru verbalnog, vizualnog i glasovno-zvukovnog kao putovanje u mašti dubrovačkim »starim tramvajem«. Kinetičkim vedutama Luko je Paljetak putovao otvorenim prostorom balade izvan gradskih zidina:

Koliko puta ja sam, kao dijete,
u gužvi malen, zvonio na zvono
gledjuć kako drugi prstom prijete
na mene, i taj *kl i n k – k l o n k* sad je ono
što zvoni mi u uhu s puno sjete
i često me u noći, dok posvema
budan sam, sjeća na njega (noć nijema
ljulja me u san kao ljuska graha);
gdje li je sada, spava li, il drijema
naš stari žuti tramvaj – Křižik, Praha?

Tako u mašti ja se vozim njime
Radosno; ljeta teku, teku zime,
A uvijek sjeta hvata me kad ime
Mu čujem; gledam, uzela je maha
Već jesen, lišće nosi neka tuga,
A znam i zašto, ne čuje se s juga,
Još, stari žuti tramvaj – Křižik – Praha.
(Paljetak 1997: 82-83)

Paljetkovi lirski iskazi bez kronološkog slijeda povratak su u prostor Grada i zavičaja, u zaustavljeno pamćenje kao intimni životopis – »Grad to sam ja« – i mogu se prisposodobiti u (auto)biografskoj prozi. Odslik su autor-

skog životopisa kroz ikonografske slike Dubrovnika uokvirene vedutama kulturno-povijesne jezgre zavičajnog Grada u lirskom izričaju kroz autorske stihove, ali i u proznom tekstu, raskriljujući identitetni imaginarij Grada koji je identitetni imaginarij autora.

Napomena: Instruktivna knjiga Helene Sablić Tomić naslovljena *Hrvatska autobiografska proza. Rasprave, predavanja, interpretacije* (Zagreb 2008.), podastire i književnopovijesno i književnoteorijsko ovjeravanje autobiografskog diskursa u tekstu proznih književnih djela. U poglavlju »Dvije biografije grada i jedna ljubavna priča« (Sablić Tomić 2008: 192-200) autorica će pridružiti osobni i intimni identitet Pavla Pavličića, Mirka Kovača i Bogdana Mesingera vezan uz prostor grada (Vukovar, Trebinje, Nikšić, Dubrovnik, Ilok) u lirskim pričama kao osobujan životopis paralelne metastvarnosti, u kojoj se osobne lirske priče oslobađaju narativnih strategija proznog teksta. Potonje nas upućuje na pitanje ovjeravanja (auto)biografskog diskursa ne samo u tekstu proznih književnih djela, nego i u lirskom izričaju.

IZVORI

- Paljetak, Luko. 1984. *Pjesni na dubrovačku*, Znanje, Zagreb.
- Paljetak, Luko. 1997. *Pjesni na dubrovačku*, Matica hrvatska – Ogranak Dubrovnik, Dubrovnik
- Paljetak, Luko. 2012. *Dubrovnik. Moj grad*, Matica hrvatska – Ogranak Dubrovnik, Dubrovnik.
- Paljetak, Luko. 2013. *Nove tame. Izabrane pjesme*, prir. Tonko Maroević, Matica hrvatska, Zagreb.

LITERATURA

- Biti, Vladimir. 1997. *Pojmovnik suvremene književne teorije*, Matica hrvatska, Zagreb.
- Bocarić, Lela. 1966. »Veduta«, u: *Enciklopedija likovnih umjetnosti* 4, ur. Slavko Batušić, Andre Mohorovičić, Mirko Šeper, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb.
- Brešić, Vinko (prir.). 1997. *Autobiografije hrvatskih pisaca*, AGM, Zagreb.
- Flaker, Aleksandar. 1999. *Književne vedute*, Matica hrvatska, Zagreb.
- Man, Paul de. 1988. »Autobiografija kao razobličenje«, *Književna kritika*, god. 19, br. 2, str. 119-127.
- Neumann, Bernd. 1970. *Identität und Rollenzwang. Zur Theorie der Autobiographie*, Athenäum, Frankfurt am Main.
- Sablić Tomić, Helena. 2008. *Hrvatska autobiografska proza. Rasprave, predavanja, interpretacije*, Naklada Ljevak, Zagreb.
- Milanja, Cvjetko (prir.). 1999. *Autor, pripovjedač, lik*, Svjetla grada – Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Pedagoški fakultet, Osijek.
- Zlatar, Andrea. 1998. *Autobiografija u Hrvatskoj*, Matica hrvatska, Zagreb.

ICONOGRAPHIC IMAGES OF DUBROVNIK – PROJECTED REFLECTION OF PALJETAK'S INTIMATE BIOGRAPHY

A b s t r a c t

The paper examines Paljetak's poetic world of melancholy as paused, nostalgic time related to iconographic images of his intimate biography. The poet's inner worldview in the spatialized time of perception and experience is a narration in images and sentimentalizing of visual effects. As a series of observed, fragmented experiences, visual experience is a part of his consciousness. The motif of the open space of the framed poetic image of Dubrovnik vedutas and the intimate author's biography are two sides of the same image, a mirror and a projected reflection.

Key words: Luko Paljetak; the City; iconographic images; intimate biography; fairytale space